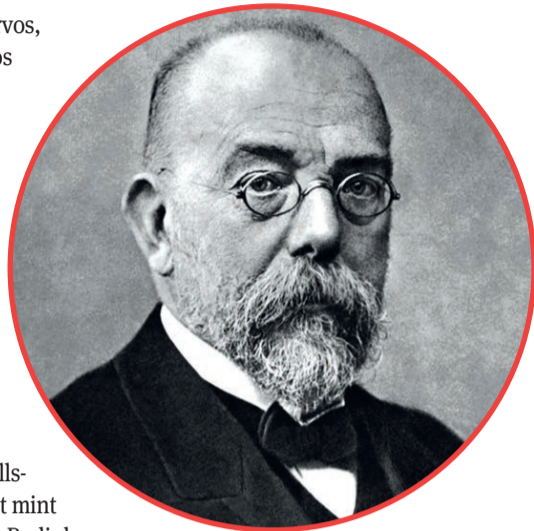

• PORTRÉ

Robert Koch (1843–1910)

A Nobel-díjas német orvos, a korszerű tudományos bakteriológia megalapítója a Harz-hegységi Clausthalban született 1843. december 11-én bányászmezőnk fiaként. Tanulmányait szülővárosában végezte, és itt kezdett el érdeklődni a biológia iránt. 1866-ban diplomázott a Göttingeni Orvosi Egyetemen, ezután Wollsteinben tevékenykedett mint körorvos, később pedig Berlinben egyetemi tanár lett. Elsőként tenyésztette

ki a lépfenebacilusokat, majd felfedezte a kolera, illetve a tuberkulózis kórokozóját. Leírta a baktériumok tenyésztésére szolgáló szilárd táptalaj elvét, kidolgozta a kórokozók tiszta tenyésztésének előállításának módszerét, a baktériumok tárgylemezen történő festését, és meghatározta a bakteriológiai állatkísérletek alapelveit. Mindemellett felfedezte az anthraxbacillus spórák képzését is. Ő javasolta legelőször a bakteriológiában a hővel való sterilizálást, amellyel kijelölte a mai sebészeti csírátlantásra alkalmas eljárást. Mindezzel lehetőséget teremtett számos fertőző betegség elleni eredményes védekezésre. Munkásságát 1905-ben Nobel-díjjal méltányolták.

Többek közt felfedezte a kolera, illetve a tuberkulózis kórokozóját. Munkásságát 1905-ben Nobel-díjjal méltányolták.

• SUDOKU

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírni a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

7						4		
			2	3			6	5
5	3		6				9	
1					4	6	9	3
8	4	6	7					2
			9			2		8
6	8				7	1		
		1						4

6			8					9
1			2		7	3	6	
	8	3	6					
			3				7	5
2								4
7	6				4			
					6	5	8	
	1	4	5		9			6
	2				3			9

• NAPTÁR

December 11., kedd

Az évből 345 nap telt el, hátravan még 20.

Névnap: Árpád

Egyéb névnapok: Árpádina, Artúr, Dániel, Daniló, Dános, Szabin

Katolikus naptár: Árpád, Szent I. Damazusz pápa

Református naptár: Árpád

Unitárius naptár: Árpád

Evangélikus naptár: Árpád, Artúr

Zsidó naptár: Tévét hónap 3. napja

Az **Árpád** régi magyar férfi név, amely az árpa szó kicsinyítőképzős származéka. A személynévet a 19. században újítták fel. Női párja: Árpádina. A név legismertebb képviselője a honfoglalás törzseinek vezetője volt.

Lampich Árpád (1898–1956) az 1920-as években meghatározó alakja volt a magyar, illetve a nemzetközi repülőgép-tervezésnek: L-2 Róma nevű gépével világhírnevet szerzett; 1928-ban távolsági világcúcsot ért el. A második világháborút követően részt vett a magyar sportrepülés újjáépítésében.

• TUDÁSTÁR

A margarin eredete

A margarin növényi zsírok tejjel és adalékanyagokkal készített, illetve lehűtött és mechanikailag megmunkált emulziója, amelyet Hippolyte Mege Mouries francia vegyész hozott létre a vaj alternatívájaként III. Napóleon császár megbízására. A kalóriában gazdag, kenhető zsiradékot főleg a francia tengerészet ételmezésére fejlesztették ki. Mege Mouries 1869-ben szabadalmaztatta ételmezszerét, két évvel később viszont eladta az előállítás jogokat a holland Jurgens cégnek, amely később beolvadt az Unilever nevű vállalatba. A termék 1872-ben került először a kereskedelembé (ekkor jött rá Félix Boudet, miként lehet emulgeáltatni lefőlőzt tejjel és vízzel). A 19. század végére a világ sok országa megvásárolta a gyártási szabadalmat, és nagy mennyiségben forgalmazta a margarint, bár az amerikai vajtermelők tiltakozására az USA kormánya évekig nem engedélyezte ennek bevezetését, így a növényi eredetű gyártmány az Egyesült Államokban csak a 20. század elején vált hétköznapi terméké. A margarin neve a görög margarites szóból ered, amely gyöngyöt jelent, utalva ezzel a zsír gyöngyszerű szemcséire.

• EZEN A NAPON

72 éve

Megalapították az UNICEF-et, az ENSZ (Egyesült Nemzetek Szervezete) gyermekvédelmi szervezetét.

226 éve

Salzburgban világra jött Joseph Mohr pap és költő, aki a *Csendes éj* kezdetű karácsonyi dal szövegét írta.

215 éve

Megszületett Hector Louis Berlioz francia zeneszerző.

174 éve

Horace Wells amerikai fogász először alkalmazott érzéstelenítést foghúzáshoz.

133 éve

Selmecbányán megszületett Patantyús Ábrahám Géza Kossuth-díjas gépészmérnök, tanár.

153 éve

Pesten felavatták a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) épületét.

106 éve

Magentában megszületett Carlo Pon ti olasz producer.

100 éve

Világra jött Alexander Iszajevics Szolzsenyicin Nobel-díjas orosz író.

16 éve

Budapestben meghalt Schütz Ila Jászai Mari-díjas színművésznő.

138 éve

Elhunyt Oliver Winchester amerikai fegyver- és lőszergyáros, a Winchester-ismétlőpuska feltalálója.

86 éve

Budapestben megszületett Kovácsi Aladár olimpiai aranyérmes öttusázó, vívó és szülész-nőgyógyász szakorvos.

74 éve

Kisvárdán világra jött Csák József építésmérnök, festő, tenor operaénekes.

268 éve

Zsibón megszületett báró id. Wesselényi Miklós drámaíró, mecénás.

208 éve

Párizsban megszületett Alfred de Musset francia romantikus költő.

408 éve

Elhunyt Adam Elsheimer német festő, a korai barokk festészet sajátos képviselője.

82 éve

VIII. Eduárd angol király lemondott a trónról, mivel a parlament és az anglikán egyház ellenezte házasságkötését.

151 éve

Meghalt Bérczy Károly író, költő, újságíró, műfordító, szerkesztő.

FORRÁS: EZENANAPON.HU

Horoszkóp

Kos márc. 21. – ápr. 20.

Bár fáradtnak érzi magát, nagy önfegyelmet kell gyakorolnia ahhoz, hogy ne keveredjen vitákba. Tudja le a kötelezettségeit, és mielőbb lazítson!

Bika ápr. 21. – máj. 20.

Hajlamos kendőzetlenül fogalmazni. Észrevételeit közölje diplomatikusan, a környezetében élő emberekhez pedig kellő toleranciával viszonyuljon!

Ikrek máj. 21. – jún. 21.

Remek az észjárása, akár anyagi ügyekben is meghozhat néhány fontos döntést. Őrizz meg a higgadságát, és maradjon mindvégig következetes!

Rák jún. 22. – júl. 23.

Bonyolult napnak néz elébe, szinte semmi sem zajlik az Ön óhaja szerint. Mielőtt végleges döntéseket hozna, vegyen számításba minden részletet!

Oroszlán júl. 24. – aug. 23.

Olyan fordulatokban lesz része, amelyek hosszú távon az Ön érdekeit szolgálják. Használja ki az előnyös helyzeteket, de maradjon megfontolt!

Szűz aug. 24. – szept. 23.

Munkahelyén szétszórtan viselkedik, szinte hibát hibára halmoz. Vonuljon a háttérbe, és lehetőleg kerülje a komoly felelősséggel járó tevékenységeket!

Mérleg szept. 24. – okt. 23.

Hivatásában komoly változások történnek, ezért igyekezzék alkalmazkodni a körülményekhez! Arra is ügyeljen, hogy az adott ígérteit ne szegje meg!

Skorpió okt. 24. – nov. 22.

Okosan közelíti meg a problémákat, minden szituációra ideális megoldást talál. Amennyiben kitart az elvei mellett, komoly presztízsrre is szert tehet.

Nyilas nov. 23. – dec. 21.

Számos akadály gördül Ön elé, amelyeken könnyen átléphet, ha odafigyel a részletekre. Fordítson több időt magánéletére, főleg a fontos viszonyaira!

Bak dec. 22. – jan. 20.

Bizonyos okok miatt kénytelen újraservezni a tevékenységeit. Válogassa ki azokat a teendőket, amelyek nem tűnnek halasztást, a többit napolja el!

Vízöntő jan. 21. – febr. 19.

Szervezőképességének köszönhetően hamar átlátja az összefüggéseket, így lépéselőnyre tesz szert. Próbáljon minél több feladatot véglegesíteni!

Halak febr. 20. – márc. 20.

Ma kiválóan működik az intuíciója, és a célzásokat is helyesen értelmezi. Emellett olyan fordulatok következnek be, amik hasznot hoznak Önnek.